

Viranomaislautakunta

Aika 14.09.2022 klo 16:30 - 18:54

Paikka Kunnantalo, valtuustosali

Käsitellyt asiat

Laillisuus ja päätösvaltaisuus Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tuulikki Hynynen ja Leena Korhonen.

§	Otsikko	Sivu
§ 36	Värtin maa-ainesalueen jälkihoitotöiden hyväksyminen ja käyttämättömän vakuuden palauttaminen	3
§ 37	Lausunnon antaminen Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen laajennuksen (TULE-hanke) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta	5
§ 38	Lausunto Vuorelan venesataman laajentamishankkeen vesilain mukaisesta lupahakemuksesta	12
§ 39	Tietoon saatettavat asiat ja viranhaltijapäätökset	14
§ 40	Ajankohtaiset ja muut esille tulevat asiat	16

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Klemelä Taina Halonen Jukka Hynynen Tuulikki Korhonen Leena Pennanen Vesa Manninen Soili Utriainen Eero	varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen	
Poissa	Rojo Petri Hartikainen Joni Santti Ulla Huttunen Anna Lötjönen, Vesa Nuutinen, Kari		
Muu	Jääskeläinen Heikki Salo Mikael Nousiainen, Matti	kunnanhallituksen edustaja nuorisovaltuuston edustaja esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Taina Klemelä
puheenjohtaja

Matti Nousiainen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 36 - 40

Pöytäkirjan tarkastus Siilinjärvi 14.9.2022

Tuulikki Hynynen
pöytäkirjantarkastaja

Leena Korhonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon (www.siilinjarvi.fi)
14.09.2022 19:30

Viranomaislautakunta

§ 36

14.09.2022

Värtin maa-ainesalueen jälkihoitotöiden hyväksyminen ja käyttämättömän vakuuden palauttaminen

Viranomaislautakunta 14.09.2022 § 36

257/11.02.00/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelutarkastaja Virve Suoaro, puh. 044 740 1442

Yrityksellä Maansiirto Heikkinen Antero on ollut Siilinjärven rakennuslautakunnan 4.1.2012 (§ 6) myöntämä maa-aineslupa 2011-4 kalliokiviainesten ottamiseen tilalla Värtilä 749-417-15-4. Lupa on ollut voimassa 11.2.2022 saakka. Maa-ainesluvassa on määrätty 31 250 € vakuuden asettamisesta maa-ainesluvan lupamääräysten noudattamiseksi maa-aineslain (555/1981) 12 § perustuen. Siilinjärven viranomaislautakunta päätti 18.1.2022 (§ 2) teettää Värtin ottoalueen jälkihoito- ja maisemointityöt, koska jälkihoitotyöt oli laiminlyöty, eikä ottoalueen maa-ainesluvalla ollut enää haltijaa, joka olisi voitu velvoittaa hallintopakkopäätöksellä tekemään laiminlyödyt työt. Lisäksi lautakunta päätti realisoida Siilinjärven Osuuspankin maa-ainesluvan 2011-4 vakuudeksi antaman pankkitakauksen jälkihoito- ja maisemointitöiden teettämisen kustannusten kattamiseksi.

Tarvittavien jälkihoitotöiden suunnittelusta pyydettiin tarjous maa-ainesalueen ottosuunnitelman alun perin tehneeltä yritykseltä (Inno-CAD Oy). Ympäristönsuojelutarkastaja hyväksyi yrityksen antaman tarjouksen jälkihoitosuunnitelman tekemisestä ja tarjouksen mukainen jälkihoitosuunnitelma tilattiin Inno-CAD Oy:ltä. Siilinjärven viranomaislautakunta hyväksyi 26.4.2022 (§ 20) Värtin ottoalueen jälkihoito- ja maisemointitöiden tekemisen Inno-CAD Oy:n 30.3.2022 päivätyn maisemointisuunnitelman mukaisesti. Ympäristönsuojelupäällikkö teki viranhaltijapäätöksen 22.6.2022 (§ 1/2022) suunnitelman mukaisen aidan tilaamiseksi VS Turva-Aidat Oy:ltä (39 €/jm).

Kuolinpesän edustaja on tehnyt alueella maisemointi- ja jälkihoitotöitä kesän 2022 aikana. Ottoalueen pohjataso on tasattu ja louhitulle alueelle on levitetty puhtaita ylijäämämaita kasvukerrokseksi. Lisäksi VS Turva-Aidat Oy on asentanut jyrkänteen reunalle suunnitelman mukaisen aidan. Ympäristönsuojelutarkastaja on tarkastanut jälkihoito- ja maisemointityöt 7.9.2022 päivätyn valvontapöytäkirjan mukaisesti.

Vakuutta on käytetty maisemointisuunnitelman teettämiseen 900 € (ALV 0%) sekä turva-aidan tarvikkeisiin ja asentamiseen 5 616 € (ALV 0%) eli yhteensä 6 516 €.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy Värtin maa-ainesalueen maisemointi- ja jälkihoitotyöt sekä palauttaa käyttämättömän vakuuden (24 734 €) Siilinjärven Osuuspankille (nyk. Järvi-Suomen Osuuspankki).

Päätös

Hyväksyttiin.

Viranomaislautakunta

§ 37

14.09.2022

Lausunnon antaminen Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen laajennuksen (TULE-hanke) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Viranomaislautakunta 14.09.2022 § 37

787/11.01.00/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Yara Suomi Oy (myöhemmin Yara) on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arviointiohjelman, joka koskee Yaran Siilinjärven kaivoksen laajentamishanketta (ns. TULE-hanke) (arviointiohjelman tiivistelmä esityslistan liitteenä). Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää ohjelmasta Siilinjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa.

YVA-ohjelmassa esitetty hanke ja arvioitavat vaihtoehdot

Arviointiohjelma liittyy Yaran käynnistämään TULE-hankkeeseen, jonka tavoitteena on selvittää kaivostoiminnan jatkamisen mahdollisuuksia vuoden 2035 jälkeen 2060-luvulle saakka. YVA-menettelyssä tarkastellaan erityisesti seuraavien toimintojen vaikutuksia:

- Laukansalon alueelle avattava uusi louhos
- Särkijärven, Jaakonlammen ja Saarisen louhosten laajennukset
- sivukiven uusi läjitysalue Laukansalossa sekä nykyisten Ansamäen, Itäläjityksen ja Saarisen läjitysalueiden laajennukset
- Mustin rikastushiekka-alueen laajennus sekä vesivarastoaltaan laajennus tai uusi vesivarastoallas uuden rikastushiekka-altaan yhteyteen sekä näihin liittyvä patojen rakentaminen.

YVA-ohjelmassa vaikutuksia arvioidaan neljälle eri toteutusvaihtoehdolle (VE1-VE4). Lisäksi mukana on nollavaihtoehto (VE0), joka käsittää toiminnan jatkamisen nykyisten lupien mukaisena (karttaliitteet).

Vaihtoehto	VE0	VE1	VE2	VE3	VE4
Louhokset					
Särkijärven/ Jaakonlammen louhos	Toiminta nykyisten lupien puitteissa	Toiminta jatkuu	Toiminta jatkuu	Toiminta jatkuu	Toiminta jatkuu
Laukansalon uusi louhos	Ei toteuteta	Toteutetaan	Toteutetaan	Toteutetaan suppeampana	Toteutetaan suppeampana
Saarisen louhoksen laajennus	Ei toteuteta	Toteutetaan	Toteutetaan	Toteutetaan	Toteutetaan
Sivukiven läjitysalueet					
Ansanmäen laajennus	+230 ei laajennusta	+230 n. 185 ha	+230 n. 185 ha	+305 n. 115 ha	+305 n. 115 ha
Saarisen laajennus	+210 ei laajennusta	+210 n. 50 ha	+210 n. 50 ha	+210 n. 50 ha	+210 n. 50 ha
Itäläjityksen laajennus	+240 ei laajennusta	-	-	+295 n. 50 ha	+295 n. 50 ha
Laukansalo	-	+225 n. 85 ha lounaaseen	+225 n. 85 ha lounaaseen	+225 n. 85 ha koilliseen	+225 n. 85 ha koilliseen
Rikastushiekka-alue					
Mustin laajennus (sis. vesialtaan)	-	+250 n. 430 ha pohjoiseen	+250 n. 440 ha itään	+250 n. 430 ha pohjoiseen	+250 n. 440 ha itään

Vaihtoehto VE0

Kaivoksen toiminta jatkuu nykyisten lupien puitteissa. Laukansalon uutta louhosta tai Saarisen louhoksen laajennusta ei toteuteta. Sivukiven läjitysalueita ja rikastushiekka-aluetta ei laajenneta.

Vaihtoehto VE1

Särkijärven ja Jaakonlammen louhoksen toiminta jatkuvat. Lisäksi toteutetaan Laukansalon uusi louhos ja Saarisen louhoksen laajennus. Ansanmäen ja Saarisen sivukiven läjitysalueita laajennetaan ja Laukansaloon muodostetaan uusi sivukivialue.

Mustin rikastushiekka-aluetta laajennetaan pohjoiseen noin 430 ha, minkä lisäksi rikastushiekkaa läjitetään Mustin nykyisen rikastushiekka-alueen eteläosaan noin 40 milj. m³. Uuden rikastushiekka-alueen yhteyteen tehdään uusi vesiallas lähelle nykyistä allasta.

Vaihtoehto VE2

Särkijärven ja Jaakonlammen louhoksen toiminta jatkuvat. Lisäksi toteutetaan Laukansalon uusi louhos ja Saarisen louhoksen laajennus. Ansanmäen ja Saarisen sivukiven läjitysalueita laajennetaan ja Laukansaloon muodostetaan uusi sivukivialue.

Mustin rikastushiekka-aluetta laajennetaan itään noin 440 ha, minkä lisäksi rikastushiekkaa läjitetään Mustin nykyisen rikastushiekka-alueen eteläosaan noin 40 milj. m³. Uuden rikastushiekka-alueen yhteyteen tehdään vesiallas alueen itäosaan.

Vaihtoehto VE3

Särkijärven ja Jaakonlammen louhoksen toiminta jatkuvat. Laukansalon uusi louhos toteutetaan suppeampana ja Saarisen louhoksen laajennus

toteutetaan. Ansanmäen, Saarisen ja Itäläjityksen sivukiven läjitysalueita laajennetaan ja Laukansaloon muodostetaan uusi sivukivialue. Ansanmäen ja Itäläjityksen sivukivialueiden lakikorkeudet kasvavat nykyisen ympäristöluvan mukaisista lakikorkeuksista.

Mustin rikastushiekka-alueen laajennus toteutetaan kuten vaihtoehdossa VE1.

Vaihtoehto VE4

Särkijärven ja Jaakonlammen louhoksen toiminta jatkuvat. Laukansalon uusi louhos toteutetaan suppeampana ja Saarisen louhoksen laajennus toteutetaan. Ansanmäen, Itäläjityksen ja Saarisen sivukiven läjitysalueita laajennetaan ja Laukansaloon muodostetaan uusi sivukivialue. Ansanmäen ja Itäläjityksen sivukivialueiden lakikorkeudet kasvavat nykyisen ympäristöluvan mukaisista lakikorkeuksista.

Mustin rikastushiekka-alueen laajennus toteutetaan kuten vaihtoehdossa VE2.

Louhinta- ja rikastusprosessit toteutetaan hankkeessa vastaavasti kuin nykyisin. Kokonaislouhintamäärä on maksimissaan 35-40 Mt/a riippuen voimassa olevasta kaivossuunnitelmasta. Malmikivien osuus on noin 11-14 Mt/a. Rikastamon kapasiteetti on 1,3 Mt/a. Laukansalon louhoksen sivukivet läjitetään uudelle Laukansalon sivukivialueelle sekä Ansanmäen sivukivialueen ja/tai Itäläjityksen laajennusalueelle. Saarisen louhoksen sivukivet läjitetään pääsääntöisesti Saarisen sivukivialueen laajennusalueelle. Särkijärven ja Jaakonlammen louhoksen sivukivet läjitetään pääsääntöisesti Ansanmäen sekä Itäläjityksen läjitysalueelle.

Kaikkien louhosten sivukivien laadun arvioidaan vastaavan nykytilassa syntyvien sivukivien laatua ja läjittäminen tehdään vastaavalla tavalla kuin nykytilanteessa. Saarisen louhoksen laajentaminen vaatii Saarisenjärven osittaista patoamista ja kuivattamista.

Hankkeen myötä ei perusteta uusia raakavedenottopisteitä. Laukansalon louhosvesien osalta tarkastellaan vesien johtamista suoraan Kuuslahteen tai päälouhoksen kuivanapitojärjestelmän kautta Sikopuroon ja edelleen Kuuslahteen. Muiden louhosten osalta vesien johtaminen tapahtuu samalla tavoin kuin nykyisin Jaakonlammen louhoksen avaamisen jälkeen. Sivukivialueilta vedet johdetaan tarkkailupisteiden kautta ojia pitkin niiden luontaisille valumareiteille. Mustin rikastushiekka-alueelta vedet johdetaan rakennettavien vesireittien/altaiden kautta vesialtaaseen ja edelleen kaivoksen sisäiseen vesikiertoon. Alustavien arvioiden mukaan vesitaseen hallinta edellyttää noin 2 milj. m³ vesivarastoaltaan rakentamista.

Laukansalon louhoksen toteuttaminen vaatii kantatien 75 (Nilsiäntie) linjauksen muutoksen. Tietä siirretään luoteeseen kipsin läjitysalueen eteläreunan kohdalla. Alueella tällä hetkellä sijaitseva kipsi siirretään kipsin läjitysalueen sisällä toiseen kohtaan. Laukansalon alueelta kiviautoliikenne alittaa kantatien 75 rakennettavaa alikulkua pitkin.

Päästöt

Maaperä ja pohjavesi

Maaperään ja pohjavesiin voi kohdistua päästöjä kemikaali- ja polttoainevuodoista ja onnettomuuksista sekä sivukiven läjitysalueiden ja

rikastushiekka-alueiden suotovesistä. Lisäksi maaperään ja pohjavesiin voi kohdistua päästöjä pölyämisen kautta. Uudet avolouhokset vaikuttavat pohjaveden pinnankorkeuksiin ja mahdollisesti myös virtaussuuntiin.

Pintavedet

Pintavesiin voi kohdistua päästöjä avolouhosten kuivanapitovesistä, sivukivi- ja rikastushiekka-alueiden suotovesistä, rikastusprosessin ylijäämävesistä sekä kaivosalueen hulevesistä. Suurin osa kaivosalueen vesistä johdetaan rikastamon vesikiertoon. Rikastusprosessin ylijäämävesi johdetaan puhdistettuna Sikopuron kautta Kuuslahteen.

Ilmanlaatu

Ilmapäästöjä aiheuttavat avolouhosten louhintaräjähdytykset, malmin ja sivukiven lastaus, kuljetus, kippaus ja murskaus, muu liikenne ja työkoneet. Lisäksi sivukivialueilta sekä rikastushiekka-alueilta voi joissakin olosuhteissa aiheutua pölypäästöjä.

Melu ja tärinä

Melua syntyy malmin louhinnassa (poraus, räjäytykset), malmin ja sivukiven lastauksissa ja kuljetuksissa, malmin ja sivukiven murskauksessa, rikastamolla, pastalaitoksella sekä rikastushiekkan ja sivukiven läjityksessä. Tärinävaikutuksia aiheutuu ensisijaisesti kallioperän räjäyttämistä avolouhoksissa sekä toissijaisesti liikkuvista ja paikallaan olevista työkoneista.

Arviointiohjelmassa on kuvattu ympäristön nykytila ja nykyisen kaivostoiminnan vaikutukset luonnon- ja elinympäristöön: kallio- ja maaperä, pinta- ja pohjavedet, kalasto, luonto-olosuhteet, luonnon monimuotoisuus, luontoarvoiltaan merkittävät kohteet ja uhanalaisten lajien esiintyminen, yhdyskuntarakenne ja maankäyttö, maisema ja kulttuuriympäristö, elinkeinot, hankealueen luonnonvarojen nykyinen hyödyntäminen ja jätehuolto, liikenne, melupäästöt ja meluolosuhteet, tärinä- ja ilmanpaineiskuvaikutukset, ilmanlaatu, ilmastopäästöt, kaivostoiminnan terveysvaikutukset sekä vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Tarkastelualueen rajaus, arviointimenetelmä ja arvioitavat vaikutukset

Arviointiohjelmassa on esitetty tarkastelualueen rajaus etäisyysvyöhykkeinä 0,5 – 4 km hankealueesta. Ohjelman mukaan tarkastelualue pyritään määrittämään ympäristövaikutusten arvioinnin aikana niin laajaksi, ettei merkittäviä ympäristövaikutuksia voida olettaa ilmenevän tarkasteltavan alueen ulkopuolella.

Vaikutuksella tarkoitetaan suunnitellun toiminnan aiheuttamaa muutosta ympäristön tilassa. Vaikutuksen merkittävyyttä arvioidaan muutoksen suuruudella ja vastaanottavan ympäristön herkkyyden perusteella. Vaikutusten merkittävyys määritetään ristiintaulukoimalla vaikutuksen suuruus ja vaikutuskohteen herkkyys, jolloin vaikutukset voivat olla merkityksettömiä, vähäisiä, kohtalaisia, suuria tai erittäin suuria. Vaihtoehtojen vertailu esitetään taulukoituna ja värikoodein eroteltuna vaikutusten suunnan ja merkittävyyden suhteen. Vaikutus voi olla myönteinen tai kielteinen.

Vaikutuksia arvioidaan samoille osa-alueille, joista on esitetty ympäristön nykytilanteen kuvaus. Lisäksi arvioidaan ympäristöriskit, onnettomuus- ja poikkeustilanteet ja tunnistetaan todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset sekä arvioidaan yhteisvaikutukset muiden Yaran Siilinjärven toimipaikan toimintojen (eli tehdastoimintojen) kanssa. Yhteisvaikutuksista tarkastellaan erikseen kipsin läjittämisen vaikutuksia, mistä tehdään erillisselvitys.

Arviointiohjelmassa esitetyn alustavan arvion mukaan hankkeen todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, luonnonympäristöön, maankäyttöön, maisemaan, pintavesiin sekä meluun.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Siilinjärven viranomaislautakunta antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena Pohjois-Savon ELY-keskukselle seuraavan lausunnon Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen laajennusta koskevasta YVA-ohjelmasta:

Viranomaislautakunta toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitelty Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivostoimintojen laajentamishanke on sekä alueellisesti että ajallisesti hyvin laaja-alainen ja vaikuttaa huomattavan laajalle alueelle hankealueen ympäristössä. Hanke aiheuttaa peruuttamattomia ja/tai pitkäaikaisia muutoksia ja vaikutuksia luonnon- ja elinympäristössä sekä sosiaalisessa ympäristössä ja se koskettaa suurta joukkoa Siilinjärven asukkaita.

Vaikutusten arvioinnissa on erityisen tärkeää saada esille hankkeen aiheuttama muutos ympäristössä, mikä on todettukin ohjelmassa. Esimerkiksi melun osalta on selvitettävä, miten meluolosuhteet muuttuvat melun tarkasteluvoimakkuudella eikä pelkästään sitä, mitä melutasot mallinnuksen mukaan tulevat hankkeen vaikutusalueella olemaan. Muutos esimerkiksi melu-, ilmanlaatu-, vesistö- ja luonto-olosuhteissa koetaan negatiivisena vaikutuksena elinoloihin ja viihtyvyyteen, vaikka muutoksen vaikutuksesta esimerkiksi melulle tai ilmanlaadulle asetetut raja- tai ohjearvot eivät ylittyisikään.

Vaikutusalueen rajauksessa (ohjelman kappale 6.1) todetaan, että tarkastelualueen rajaus pyritään määrittämään niin laajaksi, ettei merkittäviä ympäristövaikutuksia voida olettaa ilmenevän tarkasteltavan alueen ulkopuolella ja vaikutusalueita voidaan tarvittaessa tarkentaa arviointityön aikana. Ohjelmaan kirjattu lähtökohta on hyvä. Myös ohjelmassa esitetyt alueet ja vesistöreitit eri vaikutusten tarkastelualueiksi näyttävät lähtökohtaisesti olevan riittäviä huomioiden ohjelmaan kirjattu, että tarkastelualueita voidaan tarpeen mukaan laajentaa.

Vaihtoehtojen vertailumenetelmä (kappale 6.3) on vastaava, mitä on käytetty mm. aikaisemmassa louhosjatkumon ympäristövaikutusten arvioinnissa. Taulukoin ja värikoodein esitetty vertailu on havainnollinen. Erityisen tärkeää on ohjelmassa todettu vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuuden tarkastelu huomioiden maankäyttö ja arvioitujen ympäristövaikutusten merkittävyys ja hyväksyttävyyden. Toteuttamiskelpoisuutta pitää tarkastella huomioiden kaikki hankkeen vaikutukset ja mahdolliset yhteisvaikutukset.

Lautakunta yhtyy ohjelmassa esitettyyn arvioon hankkeen todennäköisesti merkittävimmistä vaikutuksista, eli merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, luonnonympäristöön, maankäyttöön, maisemaan, pintavesiin sekä meluun. Nykyisellään lähimpien yksittäisten asuntojen etäisyys kaivoksen louhoksista on 700 - 800 metriä eikä tällä etäisyydellä ole asuinalueita. Hankkeessa suunniteltu Laukansaloon avattava louhos tuo louhoksen lähivaikutuspiiriin Sulkavanniityn, Simonsalon ja Tynnyrisen asuinalueet sekä Jynkänlahden rannan asutuksen. Laajemman louhosvaihtoehdon lähin asutus on alle 200 metrin etäisyydellä ja 700 metrin vaikutuspiirissä suunnitellusta louhoksesta on 150-200 asukasta. Suppeammankin vaihtoehdon etäisyys lähimpään asutukseen on vain 250 metriä ja 700 metrin piirissä on parikymmentä asukasta. Jo näiden lähtötietojen perusteella ja huomioiden vielä uusien läjitysalueiden vaikutuspiirissä oleva asutus, on arvioinnissa kiinnitettävä erityistä huomiota ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen liittyvien vaikutusten arviointiin.

Ympäristönsuojelulain perusteella ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentyminen on ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain yleisten velvollisuuksien nojalla toiminnanharjoittajalla on velvollisuus järjestää toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakoita. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Tähän liittyen viihtyisyyden tarkastelua erityisesti Laukansalon läheisillä asutusalueilla ei voida perustaa ainoastaan asukaskyselyihin vaan viihtyisyyden vähentymistä pitää pystyä selvittämään myös objektiivisemmalla tarkastelulla. Viihtyisyyden mittaamisesta on olemassa tutkimustietoa, jota tarkastelussa pitää hyödyntää.

Elinoloihin ja viihtyvyyteen liittyvässä tarkastelussa on otettava mukaan myös uusien kipsin läjitysalueiden vaikutukset. Ohjelmasta saa käsityksen, että uudet läjitysalueet tulevat tehtaiden lähiympäristöön, koska kipsin kuljetusmuodoksi esitetään edelleen hihnakuuljetinta. Mikäli läjitysalueita esitetään samojen lähimpien asuinalueiden läheisyyteen kuin ovat Laukansalon louhoksen lähimmät asuinalueet, on yhteisvaikutusten tarkastelu elinolojen ja viihtyvyyden osalta erityisen tärkeää.

Melu- ja värinävaikutusten sekä ilmanpaineiskujen vaikutusten arviointiin on käytettävissä paljon mittaustietoa ja melumallinnuksen lähtötietoihin on olemassa olevaa mittaustietoa. Tarpeen mukaan arvioinnissa on päivitettävä melulaskennan lähtötietoja mittauksilla, jos esimerkiksi työkoneet ovat suurentuneet tai muuttuneet aikaisemmista mittauksista. Melun, värinän ja ilmanpaineiskujen arvioinnissa on tärkeää hakea haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja. Esimerkiksi sivukivien läjitysalueiden läjitystekniikalla on pystytty vähentämään melun leviämistä. Myös louhinnan osalta pitää vaikutuksia arvioida mahdollisten uusien louhintatekniikoiden osalta eikä pelkästään nykyisen tekniikan, mikä perustuu hyvin suureen kertalouhintamäärään.

Terveysvaikutusten arvioinnin osalta lautakunta korostaa Laukansalon louhoksen ja läjitysalueen vaikutusten arvioinnin merkitystä, koska niiden myötä kaivoksen lähivaikutuspiiriin tulee huomattavasti enemmän ihmisiä kuin on aikaisemmin ollut. Terveysvaikutusten arvioinnissa korostuvat

melu-, tärinä- ja ilmanlaatuvaikutukset. Erityisesti hengitettävien ja pienhiukkasten terveysvaikutuksista on uutta tutkimustietoa, mikä tulee esille mm. WHO:n vuonna 2021 tiukentuneissa ilmanlaadun ohjearvoissa.

Hankkeen vaikutusten arvioinnissa maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen tulee esittää arvio Laukansalon louhoksen ja uusien läjitysalueiden aiheuttamista maankäytön (erityisesti asuminen) rajoituksista ja arvio tarvittavista suoja-alueista. Vaikutusten arviointi maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen liittyy läheisesti hankkeen vaatimaan kaavoitukseen, jossa tarvittavien suoja-alueiden määrittely asutukseen ja muihin herkkiin toimintoihin nähden on tärkeällä sijalla. Arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutukset kipsin läjitysalueiden vaikutusten kanssa.

Yaran nykyisten kaivos- ja tehdastoimintojen vaikutukset pintavesiin ovat huomattavat mm. valuma-alue muutosten ja kuormituksen kautta. Arvioinnissa on selvitettävä muutokset valuma-alueisiin ja vesistökuormitukseen ja arvioitava, heikentävätkö muutokset hankealuetta ympäröivien vesimuodostumisen tilaa. Rikastushiekka-alueen pohjoisessa vaihtoehdossa Kolmisopen valuma-alue olisi suurimmaksi osaksi rikastushiekka- ja allasaluetta eli Kolmisopen korvausvesi tulisi käytännössä rikastushiekka-alueen suotovesistä. Rikastushiekka-alueen itäisessä vaihtoehdossa suotovesien määrä Ventojoen valuma-alueelle lisääntyä huomattavasti. Arvioinnissa on selvitettävä, miten Kolmisopen veden laatu ja vesistön tila turvataan muuttuneessa tilanteessa ja onko esimerkiksi järveen mahdollista johtaa korvausvettä muualta. Ventojoen valuma-alueen osalta on arvioitava lisääntyvien suotovesien vaikutus alueen järvien ja lampien tilaan. Vaikutusten arvioinnissa pintavesiin on huomioitava yhteisvaikutukset kipsin läjitysalueiden vaikutusten kanssa.

Kaivoksen sisäisen vesikierron alueet kasvavat huomattavan paljon. Uuden rikastushiekka-alueen pinta-ala on 430-440 ha sekä uuden ja laajennettavien louhosten pinta-ala ainakin 100 ha. Arvioinnissa pitää huomioida riittävän suurella varmuudella kaivoksen vesitaseen mitoitus suhteessa ilmastonmuutoksen aiheuttamaan sateisuuden (kesän rankkasateet, suurimmat kesäkuukausien sademäärät ja vuotuiset sademäärät) kasvuun. Ilmastotilastoissa kesä- ja syyskuukausien toteutuneet sade-ennätykset ovat yli 200 – jopa 300 mm ja kesäkuukausien vuorokausisade-ennätykset yli 100 – lähes 200 mm. 500 ha alueelle 100 mm vuorokausisade tarkoittaisi 0,5 milj.m³ vesimäärää.

Hankealueella on useita uhanalaisiksi luontotyypeiksi luokiteltuja kohteita ja erityisen tärkeitä elinympäristöjä, huomionarvoisia eliölajeja sekä luontodirektiivin liitteen IV mukaisia tiukasti suojeltuja lajeja. Vaikutusten arvioinnissa on tehtävä luontoselvityksiä ja koottava olemassa olevaa selvitysaineistoa hankealueen lisäksi riittävän laajasti muuttuvien alueiden lähiympäristössä, jotta pystytään arvioimaan esimerkiksi tiukasti suojeltujen lajien suojelutasoa laajempaan kokonaisuuteen. Arvioinnissa on selvitettävä, miten hanke vaikuttaa kokonaisuudessaan hankealueen ja sen lähialueiden luonnonsuojelutasoon, kun suurella osalla hankealuetta luonnonympäristö muuttuu peruuttamattomasti.

Kipsin erillisselvityksestä todetaan, että siinä kuvataan neljän sijoitusalueen sijainti. Kipsin käsittelytapa on nykyisen kaltaista ja kipsi

Viranomaislautakunta

§ 37

14.09.2022

kuljetetaan läjitykseen hihnakuuljettimilla eli alueet sijoittuvat tehtaiden lähialueille. Lautakunta toteaa, että näin sijoitettuna kipsin läjityksen yhteisvaikutusten arviointi Laukansalon louhoksen ja läjitysten vaikutusten kanssa on huomattavan tärkeää. Kaikilla toiminnoilla on samoja vaikutusalueita erityisesti asutuksen ja vesistöjen kanssa. Lautakunta esittää, että kipsin läjityksessä arvioitaisiin myös vaihtoehto, jossa läjitysalue sijoittuisi selvästi kauemmaksi kirkonkylän taajaman asutuksesta ja tehdasalueen lähivesistöistä.

Päätös

Keskustelun perusteella esittelijä muutti päätösehdotusta seuraavasti:

Kuudennen kappaleen lause "Hankkeessa suunniteltu Laukansaloon avattava louhos tuo louhoksen lähivaikutuspiiriin Sulkavanniityn, Simonsalon ja Tynnyrisen asuinalueet sekä Jynkänlahden rannan asutuksen." muuttuu kuulumaan seuraavasti: Hankkeessa suunniteltu Laukansaloon avattava louhos tuo louhoksen lähivaikutuspiiriin Sulkavanniityn, Simonsalon, Honkamäen ja Tynnyrisen asuinalueet sekä Jynkänlahden rannan asutuksen.

Viimeisen kappaleen viimeinen lause "Lautakunta esittää, että kipsin läjityksessä arvioitaisiin myös vaihtoehto, jossa läjitysalue sijoittuisi selvästi kauemmaksi kirkonkylän taajaman asutuksesta ja tehdasalueen lähivesistöistä." muuttuu seuraavasti: Viranomaislautakunta toteaa kantanaan, että kipsin läjityksestä on arvioitava myös vaihtoehto, jossa läjitysalue sijoittuisi selvästi kauemmaksi kirkonkylän taajaman asutuksesta ja tehdasalueen lähivesistöistä.

Viranomaislautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jukka Halonen ilmoitti olevansa jäävi (palvelussuhdejääviys) asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Liitteet

Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen laajennuksen YVA-ohjelman tiivistelmä

Kartta nykyisten lupien mukaisista toiminnoista ja yhdistelmäkartta hankevaihtoehtoista VE1-VE4

Kartat hankevaihtoehtoista VE1-VE4

Viranomaislautakunta

§ 38

14.09.2022

Lausunto Vuorelan venesataman laajentamishankkeen vesilain mukaisesta lupahakemuksesta Viranomaislautakunta 14.09.2022 § 38
276/02.08.00/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Siilinjärven kunta hakee vesilain mukaista lupaa Vuorelan venesataman saneeraukseen ja laajennukseen. Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää hakemuksesta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa.

Hakemuksen sisältöä

Hanke sisältää nykyisen venesataman laiturirakenteiden osittaisen purkamisen, uusien laitureiden asentamisen ja rannan ruoppauksen. Hanke sijoittuu Toivalan osakaskunnan yhteiselle vesialueelle 749-876-7-0 kiinteistön 749-401-2-198 edustalle. Hakija pyytää aluehallintovirastoa myöntämään pysyvän käyttöoikeuden hankkeen tarvitsemalle alueelle yhteisestä vesialueesta.

Satamaan asennetaan 60 metriä pitkä aallonmurtajalaituri ja kaksi 48 metriä pitkää venesatamalaituria sekä mahdollisesti 16 metriä pitkä apulaituri. Kaikki laiturit ovat betoniponttonilaitureita. Laitureiden lopullinen koko voi hieman muuttua laituritoimittajasta riippuen. Nykyinen betoninen vierasvenelaituri säilytetään alueen kaakkoiskulmalla. Sataman venepaikkamäärä nousee laajennuksen myötä nykyisestä 24 venepaikasta 60 venepaikkaan. Lisäksi satamaan rakennetaan betoninen veneenlaskuluiska.

Ruopattavan alueen pinta-ala on noin 2 600 m² ja ruoppausmassojen määrä noin 2 400 m³. Ruoppaus tehdään kaivinkoneella. Ruoppausmassat toimitetaan Säyneenjoen maankaatopaikalle. Rantaviivaa suoritetaan kaivamalla ja rantaan tehdään eroosiosuojaus louheesta.

Rakentaminen on tarkoitus aloittaa syksyllä 2023. Työt ajoitetaan vesistön virkistyskäyttö- ja veneilykauden ulkopuolelle. Rakennustyöstä aiheutuu paikallista ja lyhytaikaista veden samentumista venesataman rannan edustalla.

Hakemuksessa esitetään, että hankkeen toteuttamisen yhteydessä ei olisi tarpeen tehdä vesistötarkkailua. Hakemuksessa on kuitenkin esitetty tarkkailuohjelma, jos lupaviranomainen katsoo tarkkailun tarpeelliseksi.

Ympäristönsuojelupäällikkön päätösehdotus

Siilinjärven kunnan viranomaislautakunta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena esittää lausuntonaan Itä-Suomen aluehallintovirastolle Vuorelan sataman laajentamishanketta koskevasta lupahakemuksesta seuraavaa:

Lautakunta toteaa, että hanke on tarpeellinen Pohjois-Kallaveden virkistyskäytön parantamiseksi. Hankkeessa venesataman varustusta parannetaan septitankkien tyhjennyslaitteistolla, millä voidaan vähentää veneilystä aiheutuvaa ravinnekuormitusta.

Viranomaislautakunta

§ 38

14.09.2022

Hankkeeseen sisältyvät maaleikkaus- ja ruoppaustyöt aiheuttavat ainakin paikallista samentumishaittaa. Haittojen lieventämiseksi työt tulee tehdä hakemuksessa esitetyn mukaisesti vesistön virkistyskäyttökauden ulkopuolella. Hakemuksessa esitetty vesistötarkkailu on lautakunnan näkemyksen mukaan riittävää.

Hakemuksen mukaan ruoppausmassat sijoitetaan Säyneenjoen maankaatopaikalle. Mikäli ruoppausmassoja on tarpeen välivarastoida satama-alueella, tulee huolehtia siitä, ettei välivarastointi aiheuta ruoppausmassojen liettymistä takaisin vesistöön.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

Vuorelan venesataman suunnitelmakartta

Viranomaislautakunta

§ 39

14.09.2022

Tietoon saatettavat asiat ja viranhaltijapäätökset

Viranomaislautakunta 14.09.2022 § 39

Valmistelija

ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422

Ympäristönsuojelupäällikkö esittää, että viranomaislautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi seuraavat asiakirjat ja viranhaltijapäätökset:

Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue:

- Päätös (POSELY/2418/2022) Pohjois-Savon Autourheilijat ry:n ilmoituksesta melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä tapahtumasta koskien 10.9.2022 Juankosken, Nilsiä ja Varpaisjärven alueella järjestettävää Tahko-rallia, 1.9.2022

Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy:

- Tutkimusraportti Vuorimäen alueen 8.6.2022 pintavesitutkimuksista, 8.8.2022

Karjalan lennosto / Puolustusvoimien Logistiikkalaitoksen esikunta:

- Tiedote ilmasotakoulun järjestämästä Häjy 22 - lentotoimintaharjoituksesta Tikkakosken ja Rissalan tukikohdissa 11.-16.9.2022 maanantaista torstaihin klo 9-20 ja päättyen perjantaina klo 14:ään mennessä, 6.9.2022

Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut:

- Kuopion ja Siilinjärven ilmanlaaturaportti heinäkuulta 2022, 15.8.2022

Ympäristönsuojelupäällikkö:

- Lausunto Pohjois-Savon ELY-keskukselle Pohjois-Savon Autourheilijat ry:n ilmoituksesta melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä tapahtumasta koskien 10.9.2022 Juankosken, Nilsiä ja Varpaisjärven alueella järjestettävää Tahko-rallia, 1.9.2022

Ympäristönsuojelutarkastaja:

- Valvontapöytäkirja Peab Industri Oy:n maa-aineslain mukaisesta 10.8.2022 tarkastuksesta (Jälänvuori, Räimä), 18.8.2022
- Tarkastuspöytäkirja Peab Industri Oy:n Jälänvuoren kallioalueella tapahtuvan murskaustoiminnan aloitustarkastuksesta 10.8.2022, 18.8.2022
- Tarkastusmuistio Savon Kuljetus Oy:n Pöljän maa-ainesalueella tapahtuvan murskaustoiminnan aloitustarkastuksesta 23.8.2022, 24.8.2022
- Valvontapöytäkirja Maansiirto Heikkinen Antero kp:n maa-aineslain mukaisesta 24.8.2022 katselmuksesta ja 5.9.2022 tehdystä lopputarkastuksesta kiinteistöllä Värtilä, Väänälänranta, 7.9.2022

Ympäristönsuojelutarkastaja II:

- Tarkastusmuistio Destia Oy:n Vuorimäen kallioalueella toimivan Asfalttikallio Oy:n siirrettävän asfalttiaseman 13.7.2022 aloitustarkastuksesta, 20.7.2022

Viranomaislautakunta

§ 39

14.09.2022

Viranhaltijat eivät ole tehneet 11.8. – 7.9.2022 välisenä aikana viranomaislautakunnan 26.4.2022 tekemään päätökseen (§ 18) perustuen päätöksiä.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Viranomaislautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi esitetyt asiakirjat ja päättää, etteivät ne anna viranomaislautakunnan osalta aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Viranomaislautakunta

§ 40

14.09.2022

Ajankohtaiset ja muut esille tulevat asiat

Viranomaislautakunta 14.09.2022 § 40

Valmistelija

Toimielin keskustelee ajankohtaisista tai muuten esille tulleista asioista.

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Toimielin merkitsee käydyn keskustelun tietoon saatetuksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

_____

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 36**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on

1. asianosaisella;
2. kunnan jäsenellä;
3. rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
4. toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
5. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
6. muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä sen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 564 2501
Puhelinnumero: 029 56 42502
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
3. vaatimuksen perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Päätöstä koskeva kuulutus

Päätöstä koskeva kuulutus liitteineen viedään nähtäväksi Siilinjärven kunnan yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.siilinjarvi.fi -> kuulutukset. Kopioita päätöksestä voi pyytää Siilinjärven ympäristönsuojelulta ymparistonsuojelu@siilinjarvi.fi tai 044 740 1442

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 37, § 38, § 39, § 40

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta

tai

päätökseen ei saa Kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan hakea muutosta valittamalla, koska siihen voidaan hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella.